

SAVAŞ ÇIKAR MI?

Yavuz DEMİR

Savaş çıkar mı?’ dedi kolunda atmaca tutan adam.
...

Sessizliği, benden sahibine cevap vermeme bekleyen gözlerle bakdığını hissettiğim atmancanın ayağındaki çingirak sesi bozdu.

Hiç oralı olmadım. Nereden bileyim! Ben ancak şapkadan tavşan çıkarmayı bilirim. Savaş çıkarmayı hiç denemedim!

Adam, biraz alınmış gibi yüzüme bakmayı sürdürdü. Belli ki, hâlâ bir cevap vermeme istiyor; ama ne söyleyebilirim. Hatırı kalmasın diye, evet ya da hayır mı demeliyim!

Atmacası kolunda, elinde tuttuğu uzun çubuğa yaslanarak ayağa kalktı. Çocuklar geçti aramızdan, güle oynaya; onlara soralım, diyecektim az kalsın.

Utandım bu düşünceden, yüzümü kızarmış hissettim.

Ne kaldı ki onlara sormadığımız.

Hey, sen! Kırmızı kazaklı, cebinde cep saati olmayan çocuk:

‘Savaş çıkar mı?’

İyi ki -yaşlı adam da çocuk da- beni duymadı, dedim.

Ben bunları düşünürken; o, ‘Fundalığa çıkıyorum, bu sene bıldırcın çok olacak.’ diyerek, ağır adımlarla parkın yukarısına doğru yöneldi.

Oturduğum yerden hâlâ kalkmadım. Çınar ağaçlarının izin verdiği kadar yere düşen güneş kırıntılarını seyrettim bir süre. Beyaz bir köpek sessizce uzanmış beni izliyordu arkamda. Caddeden gelen gürültüye aldırmadan bir süre daha gazeteyi karıştırmayı sürdürdüm.

Bütün gün işte, yaşlı adamın sorduğu soruyu düşündüm. Neden cevap verememiştim ki? Yorumlar, görüşler, korkular etrafımız tümünden bütün bunlarla kuşatılmışken, çember her gün biraz daha daralırken; bu sorudan kaçmak da neyin nesiydi?

Savaş çıkar mı? Bilmem!..

Bilemediğimiz soru karşısında, ömrünün yarısı boşa gitmiş, diyecek birini mi arıyoruz. Yaşlı adam biraz da bunu ima ederek mi yanımdan kalkıp gitmişti yoksa?

Barış gelir mi? Bilmem ki...

Öyleyse şimdi duy bakalım: ömrünün kalanı da gitti!

Akşamüstü şehir her zamankinden daha gürültülü idi. Taksiler dizi hâlinde, üzerlerine yapıştırılmış yazılar, içinde bağırsız çağrış gençlerle doluydu. Hep bir ağızdan bağıyorlar: Uğurlar ola!

Yol boyu dizilmiş insanlar, alkış ve ısıklarla onlara katılıyorlar. Bu gürültü arasında beni kim duyar demeden, daha bu sabah gördüğüm kırmızı kazaklı cebinde cep saati olmayan çocuğun ne çabuk da büyümüş olduğunun şaşkınlığı içerisinde seslendim: Savaş çıkar mı?.. Utandım; fakat alırdım ve devam ettim:

Çağırın gidenleri,

Kırık tüfekli yiğitleri,

Muş'a,

Yolu yokuşa,

Sarıkamış'a.....

Fakat, ünleyemedim! Yanımdaki adam, duayla karışık bir şeyler söyledi bana, başımı salladım ve uzaklaştım hemen.

Fersiz sokak lambalarının aydınlattığı uzun bir sokaktaydım şimdi; akşam vakti, ezan okunuyor, birkaç adam hızlı adımlarla köşe başındaki küçük caminin ışıklı kapısından içeri giriyordu. Koşup birinin ardından, sormak istedim: savaş çıkar mı?

Caminin karşısındaki dar sokağa saptım. Birbirine yaslanmış küçük evlerle dizili bir sokak... Soluk lambaların aydınlattığı, küçük perdeli pencerelerin ardından gelen insan ve eşya seslerine uzaktan gelen başka bir ses karışıyordu. Evlerden birisinde *Silence* çalıyordu.

Sessizce eve girdim. Canım hiçbir şey yemek istemiyordu. 'Ode to Joy' u bulabilir miydim?

Antigone'yi elime aldım. Sordum: savaş çıkar mı?

Onlar bize ne yaptı ki...